तदसङ्ख्येयमेकस्थं महाभ्रघनसन्निभं । नीलाञ्जनचयप्रख्यमप्रमेयमयाक्षयं ।
ते प्रदीप्तप्रहरणा दैत्यदानवराक्षसाः । प्रमाथगणमुख्याश्च प्रायुध्यन् कृष्णमव्ययं ।
सर्व्वतस्तैः प्रदीप्तास्त्रै रोचिष्मद्भिरिवाग्निभिः । अभ्युपेत्य तदा तूर्णं यक्षराक्षसदानवैः ।
पीयते रुधिरं तेषां चतुर्णामपि संयुगे । तद्बलन्तु समासाद्य बलभद्रो महाबलः ।
प्रोवाच वचनं तत्र परस्य बलनाशनः । कृष्ण कृष्ण महाबाहो विधत्स्वैषां महाभयं । १०४९
इति सञ्चोदितः कृष्णो बलभद्रेण धीमता । तेषां वधार्थमाग्नेयं जग्राह पुरुषोत्तमः ।
अस्त्रमस्त्रविदां श्रेष्ठो यमान्तकसमप्रभः । प्रविधूयासुरगणान् क्रव्यादास्त्रेण तेजसा ।
प्रययौ त्वरया युक्तो यत्रादृश्यत तद्बलं । शूलपट्टिशशक्त्यृष्टिपिनाकपरिघायुधं ।
प्रमाथगणभूयिष्ठं बलन्तदभवत् क्षितौ । शैलमेघप्रतीकाभैर्नानारूपैर्भयावहैः ।
वाहनैः संघशः सर्व्वे योधास्तत्रावतस्थिरे । वातोद्धूतैरिव घनैर्व्विप्रकीर्णैरिवाचलैः । १०४८
शुशुभे तत्र बहुलैरनीकैर्व्वहुधन्विभिः । कुलिशैः पट्टिशैः शूलैर्गदाभिर्मुषलैस्तथा ।
आधावत्तदसङ्ख्येयं शुशुभे सर्व्वतो बलं । वैनतेयगतो रामस्तान्दृष्ट्वा कृष्णमब्रवीत् ।
कृष्ण कृष्ण महाबाहो यदेतद्दृश्यते बलं । एतैः सह रणे योद्धुमिच्छामि पुरुषोत्तम ।
॥ कृष्ण उवाच ॥ ममाप्येवैव संजाता बुद्धिरित्यब्रवीत् स तं । एभिः सह रणे योद्धुमिच्छेयं योधसत्तमैः ।
युध्यतः प्राङ्मुखस्यास्तु सुपर्णो वै ममाग्रतः । सव्ये पार्श्वे च प्रद्युम्नस्तथा मे दक्षिणे भवान् । १०५०
रक्षितव्यमथान्योन्यमस्मिन् घोरे महामृधे ।
॥ वैशम्पायन उवाच ॥ एवं ब्रुवन्तस्ते न्योऽन्यमधिरूढाः खगोत्तमं । गिरिशृङ्गनिभैर्युद्धे गदामुषललाङ्गलैः ।
युध्यतो रौहिणेयस्य रौद्रं रूपमभूत्तदा । युगान्ते सर्व्वभूतानि कालस्येव दिधक्षतः ।
आकृष्य लाङ्गलाग्रेण मुषलेनावपोथयत् । चरत्यतिबलो रामो युद्धमार्गविशारदः ।
प्रद्युम्नः शरजालैस्तान् समन्तात् पर्य्यवारयत् । दानवान् पुरुषव्याघ्रो युध्यमानान्महाबलः । १०५१
स्निग्धाञ्जनचयप्रख्यः शङ्खचक्रगदाधरः । प्रधाव्य बहुशः शङ्खमयुध्यत जनार्द्दनः ।
पक्षप्रहाराभिहतान् तुण्डाग्रनखविक्षताः । नीता वैवस्वतमुखं वैनतेयेन धीमता ।
तैर्हन्यमानं दैत्यानामनीकं भीमविक्रमं । अभज्यत तदा सङ्ख्ये बाणवर्षसमाहतं ।
भज्यमानेष्वनीकेषु चातुकामः समभ्ययात् । ज्वरस्त्रिपादस्त्रिशिराः षड्भुजो नवलोचनः ।
भस्मप्रहरणो रौद्रः कालान्तकयमोपमः । नदन्मेघसहस्रस्य तुल्यो निर्घातनिस्वनः । १०५२
निश्वसन् जृम्भमाणश्च निद्रान्विततनुर्भृशं । नेत्राभ्यामाकुलं वक्त्रं मुहुः कुर्व्वन् भ्रमन्मुहुः ।
संहृष्टरोमा ग्लानाक्षः क्षिप्तचित्त इव श्वसन् । हलायुधमभिक्रुद्धः साक्षेपमिदमब्रवीत् ।
किमेवं बलमत्तोऽसि न मां पश्यसि संयुगे । तिष्ठ तिष्ठ न मे जीवन् मोक्ष्यसे रणमूर्द्धनि ।
इत्येवमुक्त्वा प्रहसन् हलायुधमुपाद्रवत् । युगान्ताग्निनिभैर्घोरैर्मुष्टिभिर्जनयन् भयं ।
चरतस्तत्र संग्रामे मण्डलानि सहस्रशः । रौहिणेयस्य शैघ्र्येण न च स्थानमदृश्यत । १०५३